

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Volilno gibanje.

Shod v Kostanjevici.

Kandidat narodno-napredne stranke za dolenski mesta, g. dr. Ivan Tavčar, sklicuje za četrtek dne 5. t. m. shod volilcev v Kostanjevici.

Shod v Žireh.

V nedeljo dne 8. t. m. bo v Žireh shod volilcev, na katerem bodeta govorila kandidat narodno-napredne stranke gosp. Ivan Božič in dež. odbornik g. dr. Ivan Tavčar.

Duhovniki volilni komisarji.

Pri lanskih državnozbornskih volitvah je vlada v nekaterih krajih imenovala župnike za volilne komisarje. Tako je bil na pr. v Brusnicah volilni komisar župnik Nemanič, strasten agitator klerikalne stranke. To nikakor ne gre. Duhovščina razvija z malimi izjemami pri volitvah najsilovitejšo agitacijo za klerikalno stranko. Po dnevi in ponoči hodijo duhovniki po hišah, nagovarjajo volilce, jim groze z večnim pogubljenjem, če ne bodo volili klerikalcev — ko pride kmet na volišče pa vidi, na mestu vladnega komisarja, najhujšega klerikalnega agitatorja. Kmet se duhovnika že tako boji, bolj, kakor vseh peklenskih muk, zlasti pa se boji, da bo duhovnik kot vladni komisar vedel, kako da je glasoval. V Brusnicah je pri zadnjih volitvah več kmetov pobegnulo z volišča, samo ker je bil župnik Nemanič vladni komisar.

O tem, so-li duhovniki kot vladni komisarji pri volitvi tudi agitatorično uplivali na volilce, niti govoriti nečemo.

Z ozirom na vse to je pač opravičeno, ako prosimo, naj vlada duhovnikov ne imenuje za volilne komisarje, ampak politično nepronsirane in nepristranske može, glede katerih so dana vsa jamstva, da bodo svoj častni posel izvrševali pra-

vilno in povsem objektivno in katerim lahko vsaka stranka zaupa.

Izjava.

List »Slovenska zadruga«, ki je zasnovan kot »glasilo slovenskih posojilnic in drugih slovenskih zadrug«, je priobčil v št. 9. s 1. sept. moje pismo čestitko poslano uredniku, gosp. ravnatelju Lapajneju ob priliki promovacije njegovega sina 23. jul. t. l. Pismo je priobčeno z očitnim namenom, da služi za podporo kandidature g. Lapajneja za deželnozbornske volitve. Ume se samo posebi, da moje prijateljsko pismo nima v sebi nič neresničnega, in zatorej nimam nič stvarnega v njem preklicavati; a da se izroča javnosti v svrhe politične agitacije — zoper to protestujem.

Ako bi bil moj cenjeni prijatelj, g. ravnatelj L., želel izvedeti moje nemerodajno osebno mnenje o svoji kandidaturi, bil bi mu dal odgovor, povsem drugačen od onega, ki ga menda on izvaja iz mojega pisma. Rekel bi mu, da ni vsak za narod zaslužen mož že tudi sposoben za deželnega poslanca. Niti Prešerna, niti Stritarja niti Levstika bi danes Slovenci ne volili v deželni zbor zgolj na podlagi njih znanih zaslug. Od poslanca se namreč v prvi vrsti zahteva program za njegovo bodoče delovanje; ako je pa kandidat že v javnosti plodno deloval, more to delovanje volilcem služiti le za to, da presodijo, bode li tudi v zbornici znal izvrševati svoj program, ki obseza želje in potrebe volilcev. Volilna borba se vrši v prvi vrsti za program. Kandidat pa, ki stoji izven programa in idej, v katerih sočasno koncentrirane želje in potrebe naroda tako, da se vrši zanje rezek boj, — tak je že iz početka nemogoč, ker bo v zbornici osamljen in se ne more opirati na nobeno stranko, in nobena se ne ozira nanj; kot poslanec »divjak« zatorej ne more kaj znatnega doseči.

Takega moža zavedni volilci ne bodo volili nikjer, če tudi bi imel še večje zasluge za narod, kakor jih ima g. ravnatelj Lapajne, zasluge na poljih delovanja, ki v sedanji volilni borbi ne hodijo v prvi vrsti v poštev in zatorej ne odločujejo o sposobnosti kandidatu.

F. S.

V Ljubljani, 3. septembra.

K položaju.

Ogrski ministrski predsednik pl. Szell je bil te dni na Dunaju ter je bil sprejet pri cesarju in pri Koerberju. Šlo se je za avtonomni tarif in za razpust ogrskega parlamenta. Tekom bodočih 14 dni se vrnejo vsi avstrijski ministri s počitnic. Koerber je imel najmanj dopusta, ker je ostal večinoma preko vsega poletja na Dunaju, da je dočkal pogajanja radi razpusta češkega deželnega zbora in radi deželnozbornskih volitev. Do začetka zasedanja drž. zbora, ki se snide v zadnjem tednu mesca oktobra, se ni nadejati nobene notranje-politične akcije. Pogajanja med vlado in med strankami se bodo vršila šele po otvoritvi parlamentovega zasedanja.

Italijansko banditstvo v Rimu.

Institut sv. Jeronima v Rimu, ki se je v sporazumu s papežem in škofi preosnoval v hrvatski kolegij, v katerega bodo sprejemani mladeniči iz vseh hrvatskih dežel, so naskočili dalmatinski italijanaši, vlomili siloma, izvesili dalmatinsko zastavo, sedli za mizo, pili, jedli, imeli napitnice ter poslali italijanskemu kralju in županu v Zadru veleizdajalske, proti Avstriji naperjene brzovjavke. Rektor Pazman se je obrnil na pomoč do rimske policije, ki pa je posredovanje odklonila in tako dovolila, da so se dalmatinski italijanaši kakor tolovaji polastili hrvatskega kolegija. Italijanaške bandite je vodil grof Tit Alačević, ki je zastopnika avstrijskega poslaništva zavrnil, da je institut avtonomen ter da nima v njem

nikdo drug pravice kot Italijani. Banditstvo je torej naperjeno ne le proti Hrvatom, ki so po vseh zakonih edini pravni posestniki kolegija, nogo tudi proti papežu, ki je naslov »ilirski kolegij« izpremenil v »hrvatski kolegij«, in proti Avstriji. To dokazujejo brzovjavke Dalmatincev-banditov in pa dogodek v Zadru. Tam so prav te dni na gimnaziju oblatili cesarskega orla, ne da bi policija vedela, kako se je to moglo zgoditi. Irredenta v Dalmaciji, zlasti v Zadru, je očitno v zvezi z rimsko irredento. Afera bo imela vsekakor še diplomatske posledice. Sekcijski šef justičnega italijanskega ministrstva, Susca, je prevzel provizorno opravljanje zavoda. Hrvatski listi se boje, da bodo vsled vpliva italijanske vlade končno ostali zmagalci Italijani!

Rusija se pripravlja.

Iz Lvova javljajo, da je došlo iz Odese poročilo, da se zbirajo velike čete Rusov ob reki Prutu. Vedno dohajajo novi polki in baje se zbere na rumunski meji 180.000 ruskih vojakov. Razen tega se ob Donavi z največjo naglico popravljajo ruske trdnjave. To vse kaže, da hoče biti Rusija pripravljena na vse eventualnosti, ki se moreje izkuhati na Balkanu. Na Ruskem se baje za gotovo pričakuje, da vstaje v Macedoniji v bodočem letu ne bo možno zadržati.

Demonstracija francoskega ladijevja pred Carigradom.

Diplomatske zveze med Parizom in Carigradom so pretrgane, kar je Turčiji jako neljubo ter se je turška vlada mnogo trudila, da bi z lepimi obljubami popolni razkol preprečila. V Parizu se zato nadejajo, da izpolni turška vlada vse francoske zahteve. Če pa se to še nekaj dni ne zgodi, hoče francoska vlada rabiti zadnje sredstvo, da uveljavi svoje zahteve. Del francoskega bojnega ladijevja v sredozemskem morju je že pripravljen, da odplove pred Carigrad ter obrne nanj svoje ogromne topove. Taka demonstra-

LISTEK.

Radi kokoši.

Češki spisal Jaroslav Vrchlický.

Gospod nadoskrbnik Kristijan Taube je sedel v svojem odgrnjenem, nekdam s črnim usnjem prevlečenim naslanjaču ter je tičal s svojim rudečkastim nosom, katerega so krasila koščena očala, globoko v zarumenelih papirjih, ki so bili pred njim razprostrti.

Bil je čuden človek, ta gospod nadoskrbnik!

Pred njim je stal v spoštljivi oddaljenosti grajščinski musketar ter škilil le boječ preko črnega omrežja staromodne pisalne mize. Stal je pred njim z vojaško stisnjenimi petami, roki pa sta mu viseli ob obeh straneh ponošenega sukniča.

Precej dolgo je stal pokonci, gospodu nadoskrbniku pa se ni zdelo vredno dvigniti glave. Naposled je vendar blagovolil puhiti, in govoril je z dolgo zategnjenim, resnim, da, strogim glasom:

»Ciganov mi tu ne boš puščal prebivati — ali si razumel?«

Musketar se ni niti ganil; molčal je.

»Ali si Tatar? Ciganov mi tu ne boš trpel; izbičati jih pusti preko grajščinske meje. Ali si slišal?«

Musketar se zopet ni ganil.

»Izbičati te dam.« je začel rohneti gospod nadoskrbnik, ker ga je začela jeziti nepremičnost musketarjeva.

»Kakor vam drago, vaša milost,« je odgovoril musketar, »kakor vam drago; toda cigani ostanejo v hrastovem gozdu.«

»Da bi ostali, ako jaz nečem?« je vprašal gospod nadoskrbnik besen. »Rad bi videl to! — Ali veš, s kom govoriš?«

»Cigani ostanejo v hrastovem gozdu,« je ponovil mirno musketar, »kajti Nje svitlost sama je blagoizvolila tako zapovedati. Njena svitlost, premilostljiva gospa kneginja, bode sama botra novorojenemu ciganskemu otroku. In zato ostanejo cigani v hrastovem gozdu.«

»Zblaznel si — ali si čul?« je sikal gospod nadoskrbnik.

»Nikakor ne; to je volja premilostljive gospe kneginje,« je odgovoril musketar junaško.

»Ali misliš, da si dam kaj takega natveziti? Jaz? Tu se motiš prav pošteno. Ali si razumel? — Takoj pojdem v grad, da govorim z gospo kneginjo. Ta bi bila lepa! Nje svitlost botra — drhali! Kje pa si čul to? Na, mislil sem, da si vendar bolj pameten, toda sedaj vidim, da si, musketar, slamnata glava!«

Slamnata glava je ostala mirno na svojem prostoru. Gospod nadoskrbnik pa se ni mogel zavesti od same jeze. Iskal

je tolažbe v svoji tobačnici, bil po mizi, razmetaval vse papirje po pisalni mizici; naposled je vendar vstal ter zagrmel nad prestrašenim musketarjem:

»Prepričal se bodem, ali si razumel? Prepričal se bodem; ako pa to ni res, potem naj ti bode ljubi Bog milostljiv! Ali si čul? ... In sedaj — marš!«

* *

V prijaznem, po kitajski šegi opremljenem salončku, ki je imel najlepši razgled na grajščinsko divjo ograjo, je sedela temotnega novemberskega popoldne mala družbica.

Gospa kneginja je bila gospodinja. Knez je sedel pri oknu, pušče duhtečo smodko; zdelo se je, da se ne meni za hrumeče pogovore pri mizi. Tu je bila precej raznovrstna družba. Grajščinski ravnatelj Tauš, majhen, debeluhast možiček, župnik Rostlapil, pošten seljak z večno se smehljajočim, rudečim obrazom, Lastovička, nad vse ponižen kantor, kateri se je vedno priklanjal in oproščal, dasi sam ni vedel, zakaj, nadgozdar Fuchs, ki se je očitno zelo dolgočasil; rad bi bil igral priljubljeni mu tarok, toda brez višje inicijative to ni bilo možno.

Bilo je videti, da knez bagatelizuje vso družbo; žvižgal je glasno mej pogovorom ter gledal navlašč v divjo živo mejo, zavito v meglo.

Kneginja je sama delila čaj.

Ravno je imel gospod župnik besedo.

»Niti misliti si ne morete, Vaša svitlost, koliko je ciganom za Boga. Po večrajšnjem dnevu imam sam druge nazore in misli o njih.«

»Kaj pa se vam je pripetilo, gospod župnik?« je vprašala kneginja, smehljaje se.

»Bilo je ravno Vseh svetnikov dan, ko je prišel k meni cigan; — rekel ni niti bev niti mev ter položil goldinar na mizo. »Kaj hočete?« sem ga vprašal precej osorno. — »To je za mašo, gospod župnik, jutri je vernih duš dan.« — To me je ganilo, »Obdržite svoj goldinar,« sem dejal, »potrebujete ga bolj nego jaz; vaših mrtvih se bodem spomnil pri jutrajšnji skupni molitvi. Pojdite z Bogom!« — »O, ne,« se je branil cigan, »spomnili se jih ne bi; tudi hočem, da berete mašo, katere sicer ne bi!« — In pustil je goldinar na mizi ter odšel. Glejte, pri najboljši volji mu nisem mogel vrniti goldinarja, moral sem brati mašo,« je pristavil župnik ter srkal čaj.

»Tudi jaz mislim, da niso zlobni ljudje,« je rekel učitelj.

»V gozdu so pa vendar-le nepotrebni ter jih zato tam ne vidimo radi,« se je branil nadgozdar; »kamor pridejo, povsod ostanki njih ognjišč in včasih tudi hujši spomini.«

(Dalje prih.)

cija je zelo nevarna in bi bila zadnje sredstvo presije ter le v slučaju, če bi se turška vlada absolutno ne bi hotela udati.

Vojna v Južni Afriki.

A. Methuen je izdal brošuro, z naslovom: »Mir ali vojna v Južni Afriki?« Brošura je izšla že v četrti izdaji. Methuen, ki pa ni identičen z generalom lordom Methuenom, razlaga, kako nevarna je sedanja politika angleške vlade, in da je današnji položaj na jugu Afrike jako sličen položaju, kakoršen je bil v Severni Ameriki, predno je odpadla od Anglije. Po mnenju pisatelja bo morda ta vojna še smrtni udarec britskemu imperiju na jugu Afrike, a svoje trditve dokazuje Methuen z dvema kartama z bojišča v Transvaalu, Oranju in Kaplandije. Tu se vidi, da se posest Burov vedno le širi, dočim se Angleži vedno bolj umikajo in stiskajo na posamezne utrjene točke. Glavno torišče vojne pa je sedaj Kaplandija. Scheepers in Van den Herwe stardra preko Oudtshoorna proti jugu. Med Watervalom in Hamanskralom so Buri pognali vlak v zrak. Podpolkovnik Vandeleur je bil ubit.

Dopisi.

Z dežele, 1. avgusta (Dr. Šusteršič in graf Anton Auersperg-Anastazij Grün.) Prosimo, da se nam ne zameri, če ta dva kranjska rojaka v jedni sapi imenujemo. To še ni, da se majhno velikemu prisopodablja. Pa nanese tako, ko smo zvedli nekaj z Bleda. Dr. Šusteršič je to poletje prišel na Bled. Ponižno je pozdravljal duhovnike. Vsi mu niso prijazno odzdravljali. Prišel je tudi v cerkvo na otoku. Pokleknil je na prostoru, nad katerim visi vrv zvona, katerega po vsem Slovenskem poznajo, za katero vrv toliko ljudi čistih čutil vleče, tudi taki, ki ne pokleknejo. Zvonil je dr. Šusteršič, zroč proti stropu cerkve. — Na istem mestu stal je leta 1848 unuk slavne kranjske plemenaške rodovine Anton Auersperg-Anast. Grün. O njem so slov. peresa včasih hudo pisala in ne po krivici. A bil je, kakor zgodovina leta 1848 spričuje, jeden prvih buditeljev te spomladni avstr. narodov in kot diplomatični posredovalec mej narodni in absolutizmom narodom v veliko korist. Kar se je leta 1848 po slobodoljubnih družih narodov, ali nemško mislečih naših ljudeh storilo, prišlo je tudi Slovenstvu v dobro — in ta Anton Auersperg je tudi zvonil v Cerkvici na blejskem otoku in krasno je zapel ta prijatelj našega Prešerna:

Aus der Betäubung dumpfer Träume,
Mein Heimatland, mein Volk wach auf!
Sieh' deiner Nachbarn Siegeslauf!
O Schmach, wer noch im Wettkampf säume!

Den wüsten Schlaf reib' aus den Augen,
Die noch umflort, obschon es Tag;
Blick' in den Glanz! — Lichtscheue mag
Dem Oim in deinen Grotten taugen.

Bist scharfen Blick's, geweckten Geist's,
Bist klug, wie schon dein Dichter sang;
Der Schlaftrunk doch wirkt stark und lang,
Den man im Kelch kredenz, du weisst's!

Von Berg zu Berg die Feuerzeichen
Rief einst zur Wache die Türkennoth,
Der Sklaverei, die dir gedroht,
Zu wahren mit des Schwertesstreichen.

Doch grösser jetzt und neugeboren
Umschnürt ein anderes Sklavenband:
Kaftan und Kutte sind verwandt,
Der Bärt'ge und Geschor'ne.

Von Haupt zu Haupt des Lichtes Zeichen,
Das auch die neuen Türken bannt,
In Flammen jetzt durch's weite Land
Und diese Flammen nie erbleichen!

Das Licht, entquollen einst in Strahlen
Dem Lämpchen jenes Bergmann's Sohn's,
Es flog vom Schacht zu Höhen des Thron's
Und leuchtet' einst auch diesen Thälern.

Gesalbte Schergen doch zertraten
Mit plumpen Fuss den Funkenrest,
Die Finsterniss begann ihr Fest
Und Geistesnacht reift ihre Saaten.

Sie heimsen ein, welch' lustig Treiben!
Hei, wie der Peterspfening springt!
Doch wo des Tetzels Büchse klingt,
Wird auch nicht fern der Luther bleiben.

Vom öden Karst, vom eis'gen Tauern
Umschlossen ist dein Wunderland;
Die Berge sind nicht Kerkerwand',
In Einsamkeit dich einzuklamern.

Doch Zinnen sind's und die erklimm'!
Halte Umschau! Sieh, wie dir die Welt
Den Eisenarm entgegenhält
Dir zuruft mit des Blitzes Stimme.

Tritt in des Weltmarkt's weite Hallen,
Du sichtig, was Menschenkunst ersann,
Was dir das Sein verschönern kann,
Hörst aller Völker Sprachen schallen.

Und allen tönt, wie eines Mund
Die Losung, die auch dich erfasst;
Du bist nicht mehr ein fremder Gast,
Ein treuer Mensch des Völkerbundes.

Wach auf, wach auf! Vom Leibe raff,
Die Lappen finsterner Dienstbarkeit,
Für hohe Ziele kämpft die Zeit,
Umgürt' auch dich mit ihrer Waffe!

Sei wie dein Strom, der in die Kluff
Des Höhlendunkels jäh verschwand,
Den Weg zum Lichte doch wieder fand,
Und funkeln gräst die sonnigen Lüfte!

Das war mein Wünschen, während dessen
Der Glocke klang die Luft durchschnitt,
Bis müde mein Arm vom selben glitt,
Mein Eigenselbst hatt' ich vergessen.

Doch ohne Klage will ich tragen
Das Leid, das meine Brust verschliesst,
Wen Glück und Ruhm dies Land umschliesst
Und darüber hell're Sterne tagen.

— **Iz Šmarja pri Jelšah,** dne 1. septembra. Pred kratkem je neko soboto po noči na steno tukajšnje kaplanije nekdo pribil lepak, velik lepak. Neprijateljska roka snela in odstranila je pa to zanimivo oznanilo tako zarano, da ga k zgodnji maši došlo ljudstvo ni več moglo brati. Ker pa trški oficijelni preklicovatelj, vstrajno časteča postarna in opešana sveta Hermadač, zanimive novice oziroma prošnje svetu prijavil ni, reši se naj plakater skrbi, kako naj širji krogi oklic zvedo, s tem, da ga v originalu in prestavi priobčimo. Glasi se: »Der Herr Kanzlist Wressnigg hat täglich von 1 bis 5 Uhr nachmittags in der Gerichtskanzlei seine Schlafstunden. Es wird ersucht ihn in dieser Zeit nicht zu stören!« Slovensko toraj: Gospod kancler Wressnigg vsak popoldne v sodnijski pisarni od 1 do 5ih spi. Prosi se, naj se ga ob tem času ja ne moti!

Ne da bi trdili ali dvomili, li gosp. Wressnigg res v uradu spi, želimo mu prav iz srca sladke počitek povsod drugod, le v uradu ne; kajti plačan je on, kakor njegov »sokornblumenriter« le za uradovanje i. s. vsak delavnik točno od 8ih do 12ih in od 2h do 6ih, ne pa za kaj družega. Ker je pa sodnijska pisarna takšna glede točnosti in uradovanja, kakršni so vzgledi, zahtevati moramo dobrih vzgledov! — Sicer so pa sedaj že pasji dnevi minuli, toraj upamo mogoče, da mine tudi obligatno popoldansko dremanje in delapust.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. septembra.

— **Osebnosti.** Nadvojvoda Fran Ferdinand je včeraj prišel na Notranjsko k vojaškimi vajam, in sicer najprej na Rakek, od koder je šel v Št. Peter. Nadvojvoda ostane do 5. t. m. na Notranjskem. — Suplent v Gorici, g. dr. Lakso Šoštarčič je imenovan profesorjem na gimnaziji v Pazinu. — Rudniški zdravnik v Zagorju ob Savi, gosp. dr. Tomaž Zarnik, je imenovan začasnim namestnikom okrožnega zdravnika istotam.

— **Gregorčič — bolan.** Pesnik Simon Gregorčič je na svojem posestvu v Gradišću pri Renčah nevarno obolel.

— **Zopet jeden!** Pri okrajnem sodišču v Radovljici se je te dni vršila kazenska obravnava proti znanemu župniku iz Leš. Župnik je tožen, ker je otroke prav po rabeljsko pretepaval in ker je surovo zabavljaj zoper veljavne, od cesarja potrjene zakone. Obravnava je spravila take reči na dan, da je sodnik celo stvar odstopil deželni sodniji v Ljubljani, kjer se zdaj proti župniku začne preiskava zaradi hudodelstva. To je vendar čudno, da imajo sodnije vedno toliko opraviti z duhovniki!

— **Župniku dr. Mauringu** ne zadostuje zastopstvo dr. Počeka, in radi tega prišel je obadva v zadnjem času zagovarjati »Slovenec«. A slednji je prevzel s tem skrajno nevhvaležen posel, ker več ko nas bodete o tej zadevi vprašali, več neprijateljsko bodete izvedeli. Evo! »Slovenec« zagovarja dr. Mauringa 1. da slednji pri kazenski obravnavi ni ničesar tajil; 2. da je pri Minattiju večkrat prepričal, da tudi drugi ljudje to govorico širijo, katero je on sporočil dotičnemu gospodu poročniku; 3. da je celo zadevo le zaupno sporočil dotič-

nemu gospodu poročniku; 4. da bo govorilo še prizivno sodišče. Peta točka, namreč brzojav v »Slovenec«, da se zahteva brzojavno disciplinarna preiskava prvega sodnika radi dr. Mauringove obsodbe, je v naše veliko začudenje izostala. Na to vam moramo povedati: 1. Da je dr. Mauring najprvo celo tajil, da je bil že trikrat popred kaznovan, in da je izjavil, da je bil samo dvakrat kaznovan, tako, da je bil prvi sodnik primoran dokazati dr. Mauringu s sodnimi akti, da je bil že trikrat prej kaznovan; 2. dr. Mauring zagovarjal se je, da je celi razgovor slučajno napeljal poročnik, in da je on slednjemu le povedal, da ljudje govorijo, da je dotični otrok Minattijeve služkinje nezakonsko dete Minattija, da pa ni rekel, da je to »sein, des Minatti Kind«, ampak, da je le rekel »sein Kind«. Ni li to tajenje v očigled dejstva, da je priča izrečno potrdila, da je bila na potu k nadučitelju, ko jo je dr. Mauring nakrat k sebi povabil ter ji tu pričel brez vsacega povoda pripovedovati? Da je on pokopal dete Minattijeve služkinje, in da je dotično dete otrok Minattija, da dr. Mauring ni govoril, da ljudje kaj takega pripovedujejo, marveč, da je izrečno to kot gotovo resnico pripovedoval, »da dr. Mauring tudi ni rekel »ein Kind«, ampak »sein, des Minatti Kind«. Vsekako pa moramo tu pripomniti, da je pisal dr. Mauring tik pred kazensko razpravo dotičnemu poročniku dve pismi, v katerih ga prosi za razgovor v tej zadevi, in v katerih trdi, da Minattijeva tožba proti njemu ne vstreza resnici, vsled česar prosi poročnika za razgovor. Poročnik se iz lahko umevnih razlogov dr. Mauringa vabilu ni odzval, ker je imel sam izboren spomin in ni potreboval zopetnega razgovora z dr. Mauringom. 3. Priča je izrečno izpovedala, da je slišala v Minattijevi hiši samo jedenkrat prepričal, in to šele potem, ko je žena izvedela od dr. Mauringa žaljivo novico. Če pa ljudje kaj takega govorijo, kar je govoril dr. Mauring, je to le novi dokaz, da je dotična vest, katero je sporočil dr. Mauring gospodu poročniku, skrajno žaljiva in nevarna za gospoda Minattija, ker je v kmetski fari navadno župnik merodajna oseba, kojega besede se smatra za nekako svete in tako resnične, da se jih sme brez ovinkov nadalje trositi, češ, saj nam je to naš župnik povedal. Gotovo pa bi bil Minatti vsacega družega, ki bi mu bil kaj takega očital, kakor dr. Mauring, jednako tožil kakor slednjega, in izgovor na gospoda dr. Mauringa bi nikogar ne rešil pred kaznijo. 4. Dr. Mauring se pri kazenski razpravi še ni upal trditi, da bi bil žaljivo vest sporočil gospodu poročniku zaupno, in dokazano je, da mu je nasprotno naročil: ako hočete Minattija kdaj v zadrego spraviti, povejte mu to, kar sem vam jaz povedal. To menda vendar ni zaupno. »Slovenec«, ki si upa trditi, da je dr. Mauring to vest le zaupno sporočil gospodu poročniku, bržkone ni upošteval, da je s tem žalil častnika, ki si bo že vedel poiskati zadoščenja. Iz vsega sledi sklep, da zamorca nobena »žehta« ne napravi belega in če ga vta-knete v lug.

— **Otvoritev barake-kantine škofovih zavodov.** Dne 2. septembra otvoril je polir škofovih zavodov barakokantino, katero sta mu menda radi bratoljubja, mogoče tudi iz drugih vzrokov, prepustila že v sobotni številki omenjena šentvidska magnata. Ko se je pričelo mračiti, zasliši se iz prostorov kantine močno hreščeča harmonika. Marsikomur se je stvar zdela čudna, češ, da je vendar sv. leto in da pobožni Klanfarjev Tone vendar nikomur ne dovoli godbe, — kateri sledi ples. Prosimo torej g. kaplana, ki svoje rokodelske pomočnike tako pridno hujska zoper liberalne stanovce zadolženega, bolj rečeno pogreznenega katoliškega društva rokodelskih pomočnikov, da liberalci nimajo v njem prostora i. dr., da isti debeli pastir duš (?) tudi svoje verno ljudstvo pouči, ako se v tem slučaju strinja z nami, da je bilo cerkveno sveto leto l. 1900 in ne l. 1901. Prostor, na katerem stoji baraka-kantina, je škofov, torej tudi letošnje sv. leto zanj ni veljavno, marveč mu je odpustek sv. leta 1901. zabranjen. G. Erkerja prosimo navedenega pojasnenja že radi tega, da se verne njegove ovčice nad stvarjo tudi nadalje ne bi zgrazale, kot se je dogodilo to v nedeljo. Torej k predmetu! Noč ima svojo moč —

godba menda tudi svojo. Hreščeči zvoki glasov vzdignili so mladini pete in prav urno se je sukala po ozkem prostorčku. Ples bil je dokaj zanimiv in vabljev, saj je potegnil s seboj še celo nekega prvomestnika (če ime ni pravo, naj nam isto pove g. kaplan) Marijine družbe. Sveta nedeljca, kam si jo zavozil? Plesal je tako navdušeno, da so ga morali siloma odstraniti s plesišča, da se je mogla tudi pikasta Francka nekoliko povrteti v družbi bojevitih čestilcev. Hm, seveda, potem je bila pa gotovo zopet liberalna sodrga na pozorišču, saj je vendar edina ona proizvoditeljica bojev, bi utegnili veselo vsklikniti »Slovenec«, temu pa pač lahko odgovorimo, dasi se je nesrečni Lampe izgubil. Torej na dan z odgovorom! — dokazati morete edino le nasprotno. Za danes omenjamo le toliko, da je manjka lo prav malo, da ni prišlo do boja v najhušem pomenu besede. Komur je vse eno, »če jaz crknem ali on,« ta je že daleč posegel. Pričakujemo torej težko, kaj bo rekel Klanfarjev Tone, bo li kaznoval prestoppek ali ne? Zapeljano kmetsko ljudstvo pa vprašamo: ali sedaj sprevidi, komu in v kake namene daruje svoje krvave žulje?

— **Klerikalni humanizem.** Pobožni »Slovenec« je čutil zopet jedenkrat potrebo, vtakniti svoj nos v zadevo, katera ga mimogrede rečeno, prav nič ne briga in pobegniti se ob ordinarija deželne blaznice, g. dr. Robido. Navajen vednega zagovarjanja raznih odličnih pristašev, kateri hodijo poštena svoja pota ob prepadih kazenskega zakonika, tako da se tu in tam kateremu izmed njih primeri, da teletne s svojimi ožlindranimi udi v dehtečo mlako »praktičnega katolicizma«, — razprostrl je tudi varuška svoja krila čez v policijskih krogih izbornu poznatega gospoda Valentina Vičiča, o komur smo v jedni zadnjih številki poročali svojim bralcem. Ne vemo, če res »Slovenec« tako gorko čuti za »ubogega bolnika«; pa menda že svoje ljudi pozna, in mi ga na tej sijajni pridobitvi prav nič ne zavidamo, da! celo častitamo mu na tem, če si želi svoj cerclje razširiti tudi na one sloje, kateri ljubijo sicer neprostovoljno, ali vendar ljubijo telo redilni in dušo krepilni »ričet«. To je torej njegova stvar, in nas ne zanima dalje. Ali kar je treba pibiti, je to, da »Slovenec« ne zamudi nobene prilike, zaleteti se v moze naše stranke, tudi če stokrat ve, da zavija in laže, seveda ne mudeč prilike, saj tako malo po strani hujskati in denuncirati. To je storil tudi v tem slučaju. Informirali smo se na pristojnem mestu in izvedeli, da se je omenjeni Vičič potikal nad teden dnij po gozdih krog Polja, in na prav smešen način skušal vnovič simulirati blaznost, da bi na ta način prisilil svoj vsprejem v blaznico. Pregarjal je otroke, pulil travo, jedel smrekove vršičke, tulil in rjul, da so hiteli ljudje vkup, katerim je pripovedoval, da se piše Salomon Etkemet, popoznati ni hotel nikogar, ter se delal skrajno zmešanega, — vse to, kot v epileptični blodnosti, svoji »stari boleznici«. Navzlic temu pa ni pozabil stopiti na kak glazek šnopsa v bližino vas, pomišljaj si tudi ni prav nič znesti si mehkega ležišča, da se spočije, kedar ga premaga spanec po trudapolnem delu. Ker je proizvajal te bedastoče nekaj dnij, in se je vse pritoževalo radi njega, odločilo se je končno županstvo in se odpravilo ponj v gozd. In glejte, ta sicer zunaj in znotraj blaznice kot izjemno močen in silovit človek poznati mož, dal se je zvezati kakor pohlevno jagnje in se pripeljati na vozu pred zavod, vedno moledujoč, naj ga izpuste, ko mu ni niti nikdo branil, in bi bil vsak hip lahko skočil raz voz. Gospod župan Dimnik je poprašal potem g. dr. Robido radi vsprejema, na kar mu je ta odločno povedal, da blaznica Vičiča ne sprejme, ker je znan kot simulant. G. župan je na to izjavil, da ne ve, kam ž njim, ker se orožništvo na Vevčem brani posredovati v zadevi, češ, da nima z blazniki ničesar opraviti, in je prosil pismene zdravniške izjave, na kar se mu je izročila od dveh zavodnih zdravnikov podpisana, s zavodnim pečatom opremljena nota, da je Vičič simulant, in kot tak proglašen ne le od deželne blaznice kranjske, ampak tudi od one v Celovcu, kakor tudi od dveh sodnijskih zdravnikov v Ljubljani in dveh v Gorici. To bode menda vsekakor zadostovalo vsakemu oblastvu in vsaki sodniji —

ne tako orožništvu na Vevčem, katero navzlic uradnemu potrdilo zopet ni hotelo aretovati tega skrajno nevarnega simulant, ampak ex cathedra proglasila ga bolnim! Dolejš seveda tega nismo vedeli, da spada taka »Oberbegutachtung« tudi v žandarmerijski resort! — Če ga pa ni orožništvo smatralo blaznim, (in zato nima na podlagi uradno-zdravniškega dokumenta tudi nikakega izgovora, tedaj je bila njegova dolžnost, prijeti človeka, ki se klati brez dela po občini, ki piše pretilna pisma, ki je znan dovolj kot kdo in kaj je, in radi katerega je razburjena vsa okolica. Sedaj pa vprašamo mi, kdo prevzame celo odgovornost za posledice tega postopanja? Mislimo, da je odgovor povsem jasan, tako jasen, da so se o njem obvestila tudi pristojna oblastva, in to še celo, predno se je izljubilo »Slovencu« pomežikniti, kdo je »pravi hudodelnik«, ki se »posmehuje občinskim možem, in jih primerja policajem« — kakor to perfidno in hujskajoče omenja. »Slovenec« naj raje poskrbi za tiste ljudi, katere bi nekateri človekoljubni katoličani radi redili na deželne stroške v blaznici, hraneč si denar pri stanovskih svojih skladih in zakladih, kakor to prav lepo ilustrira slučaj onega kapelana, s katerim se je svoj čas večkrat bavil tudi naš list, — »Slovenec« bo že vedel, koga mislimo. Kajti blaznica »se vzdržuje z velikimi stroški« — pripomnuje »Slovenec« in razni katoliški »žnidarji« so doslej k njim še bore malo prispevali, k večjemu s kako svoji duhovitosti primerno notico v »Slovencu«. In vi prijatelji veste, da se kozel po smradu spozna!

— **Vprašanja in odgovori.** Iz Trebnjega smo prejeli: I. Zakaj se pri nas s pobiranjem hire tako dolgo odlašajo? II. Zakaj se nahaja v naši cerkvi toliko pajčevine? III. Zakaj se že ne onesnažijo kropilniki v naši cerkvi? I. Da se kaplanu ohrani mnogo posla, ker med tem dobijo kmetje volilne listke in jih bo ob enem podpisoval. II. Da nanje klerikalce lovi. III. Da se na tak način liberalci oblatijo.

Trebanjski liberalci,
— **Vojaške vaje na Notranjskem.** V četrtek se začne korni manevri, in sicer na progi Cerknica-Postojna-Št. Peter. Trajale bodo do 7. t. m., kateri dan se začne vojaštvo s postaje Št. Peter vračati domov v svoje garnizije.

— **Žalosten konec.** Rodovina Ruard je nekdaj slovela po Kranjskem. Stari gospod Ruard je bil brez dvoma najbogatejši meščanski človek v deželi. Velikanska posestva, ki so sedaj last verskega zaklada in kranjske industrijalne družbe, s fužinami vred so bila v njegovih rokah. Četvero otrok je imel pokojni g. Ruard, a sinovi so z vdovo vred vse pogнали. Silno premoženje se je raztopilo v njihovih rokah in nazadnje je prišlo tako daleč, da so ti razvajeni ljudje še kruha stradali. Kranjska industrijalna družba, ki je jako lepo ravnala s to rodovino, se je večkrat usmilila starejšega sina Frica Ruarda in nazadnje ustanovila zanj sinekuro, da je bil vsaj za silo preskrbljen. Fric Ruard se je bil že prej udal pijači in se nazadnje lotil žganja. Mož, kateremu v mladih letih noben šampanjec ni bil dovolj dober, je sedaj popival najslabše žganje in vzel tudi žganjarski konec. Predvčerajšnjim se je v neki žganjarni v Mojstrani napil jeruša. Nekaj ur pozneje so ga v nekem cestnem jarku našli mrtvega.

— **Iz Šentjanža na Dolenjskem** se nam o razmerah Šentjanjske premogovne združbe različnosti poročajo. Novo vodstvo nikakor ne kaže resnega namena iti na delo. Ravnokar ustavilo se je malo manj kot popolnoma prevažanje premoga ter je mnogo voznikov izgubilo kruh. Enaka usoda preti tudi mnogoštevilnim delavcem, o čemur hočemo o priliki obširneje poročati.

— **Celjska narodna društva:** »Narodna čitalnica«, »Pevsko društvo« in »Sokol« priredijo dne 8. t. m. skupni izlet v Šmarje pri Jelšah. Ker se ne bodo razpošiljala posebna vabila, se tem potom vabijo ne samo vsi p. n. člani posameznih društev, temveč narodnjaki Spodnještarske sploh, da se v čim večjem številu tega izleta udeležijo. Imenovana društva odidejo iz Celja ob 9. uri 42 min. z mešanim vlakom. Iz Grobelnega odkoraka »Celjski Sokol« peš, za druge udeležnike pa bodo pripravljene vozovi. Pri dohodu

v Šmarje bo obhod po trgu in potem skupni obed v salonu gospoda Jagodiča. Da je mogoče naročiti potrebne vozove in pripraviti obed, naj se člani posameznih društev, kateri se hočejo izleta udeležiti, zglašijo pri posameznih društvih. Drugi Slovenci pa naj se zglašijo pri gosp. Ivanu Debelaku, učitelju in posestniku v Šmarji. V splošnem je program ta-le: Po dohodu — obhod po trgu, na to skupni obed; ob pol štirih odhod na slavnostni prostor, kjer se prične ob štirih javna televadba in kjer poje »Celjsko pevsko društvo«. Po končanem oficijelnem delu je prosta zabava v prostorih g. K. Jagodiča. Ob osmih odhod. Z ozirom na to, da poletijo celjska narodna društva, posebno še »Celjski Sokol«, prvič mej zavodne narodnjake šmarske, in z ozirom na to, da pošetijo slavnost tudi bližnji in dragi nam bratje Hrvatje, je pričakovati od vseh strani obile udeležbe.

— **Naustanovnem zboru „Slovenskega stenografskega društva“ s sedežem v Celju** je bil dne 29. avgusta 1901 društvenim predsednikom izvoljen g. Ivan Krušič, c. kr. šol. svetnik v Celju; odborniki pa gg. Anton Bezenšek, profesor v Plovidivu na Bolgarskem; Rudolf Binter, c. kr. davčni adjunkt v Ljubljani; Ivan Bovha, odvetniški uradnik v Celju; dr. Ivan Dečko, odvetnik v Celju; Josip Kardinar, c. kr. profesor v Celju; Fran Novak, c. kr. prof. v Ljubljani in Anton Šantel, c. kr. prof. v Gorici.

— **Učiteljsko društvo za gornjegrajski okraj** zborovalo bo v četrtek 5. septembra t. l. ob 10. uri dopoludne na Rečici po sledečem dnevnem redu: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Dopisi. 3. Čitanje spominske knjige. 4. Metodična obravnava. 5. Volitev delegatov za »Lehrerbund«. 6. Volitev novega odbora. 7. Slučajnosti.

— **Porotne obravnave.** Včeraj pričela se je pri tukajšnjem deželnem sodišču tretja letošnja porotna sesija. O izidu prve obravnave proti Ceciliji Mazovič smo že včeraj poročali. Pri drugi obravnavi sedela je na zatožni klopi 29 let stara samska dekla Marija Kompare iz Spodnjih Hraš, obtožena hudodelstva detomora. Obtoženka porodila je 15. julija letos otroka moškega spola. Pol ure po porodu položila mu je neko cunjno na obraz, tako da se je otrok zadušil. Mrtvega otroka je potem zavila v cunjno ter ga skrila za robom vodnega kanala vevške tovarne. Ker jo je začela vest peči, se je sama sodišču ovadila. Sodna izvedenka dr. Strgar in dr. Schuster sta konstatovala, da je otrok prišel živ na svet, da pa je bil takoj po porodu siloma zaduščen. Porotniki so krivdo soglasno potrdili in sodišče obsodilo je Marijo Kompare na tri leta težke ječe, poostrene z jednim postom mesečno ter trdim ležiščem v temni celici dne 15. julija vsakega kazenskega leta. — Razprava proti šivilji Mariji Hinterschweiger zaradi hudodelstva goljufije se je preložila, ker je obtoženka nevarno zbolela. — Danes se vrši obravnava proti nekdanjemu črevljarju Boskoviču, ki je v Hilšerjevih ulicah poskusil svojo ženo ustreliti in jo je nevarno ranil.

— **Premalo stanovanj.** Pri mestni posredovalnici iščejo ljudje stanovanj. Toda ni jih ali jih pa hišni posestniki ne oglase. Zlasti tujci, ki se hočejo tukaj naseliti, se obračajo do mestne posredovalnice, da bi se njim preskrbela primerna stanovanja; sosebno večjih stanovanj primanjkuje.

— **Dijaška stanovanja.** Mestna posredovalnica za delo in službe posreduje tudi dijaška stanovanja. Več dobrih in priporočljivih dijaških stanovanj je na razpolago.

— **Prijet tat.** Včeraj zvečer okoli 7. ure splazil se je brezposelni delavec Alojzij Benič iz Trsta skozi okno v Kušarjevo stanovanje v Kolodvorskih ulicah in je tukaj stikal po omarah za denarjem. Neka nasproti stanujoča ženska je videla tata se utihotapiti v stanovanje in je o tem obvestila Kušarja, ki je šel v sobo in tata prepedil. Tat je skočil skozi okno na ulico in je tekel po ulici. Ljudje so upili za njim ter kričali: »Primate ga, primate ga!« V tem pride ravno nasproti policijski stražnik, ki je bežečemu tatu podstavil nogo, da je padel in ga potem ujel. Prijeti tat Benič pa je imel tudi tovariša, ki je stal

sunaj na straži, kateri pa jo je odkuril, ko so ljudje Beniča lovili. Slednji je neki jako nevaren tat in je iz Trsta izgnan. Pristojen je v Cerkevnece.

— **Tatvine.** Ivanu Čagranu, zidarju pri kranjski stavbinski družbi, je bila ukradena iz barake srebrna ura s številom 2334. — Pri cesar Franc-Jozefovemu mostu je hotel neki delavec ukrasti svetilko, pa ga je nočni čuvaj ujel. — V družbi svoje ljube je bil okraden delavec F. S. Bil je tako zamaknjen v pogovor s svojo ljubo, da ni čutil, ko sta mu dva spremljevalca izpraznila žep in vzela 16 kron. — Neki učiteljici v Križevniških ulicah je neznan tat vzel iz stanovanja srebrno uro s koralno verižico. — Več obleke je pokradel neki drvar agentu F. T. v Spodnji Šiški. — Za zimo se je hotela preskrbeti tatica, ki je vzela Krisperjevi kuharici Mariji Beličevi na Mestnem trgu zimsko jopico in kijkljo. — Golobe ukradel je fant F. Ž. posestniku Antonu Keržinu na Karolinski zemlji. — Iz hleva je ukradel neznan tat hlapcu Matevzu Zdešarju v Konjušnih ulicah št. 9 nekaj denarja.

— **Elektrika je provzročila pretep.** Pred dnevi sta dva mestna delavca škropila cesto na Cesarja Jožefa trgu. Delavec je držal cev tako visoko, da je vodni curek prišel v dotiko z električno žico nad cesto in s tem je bila storjena zveza med žico in med delavcem, kateri je tudi takoj dobil udarec in ga je vrglo na tla. Delavec je mislil, da ga je njegov tovariš sunil, in ko se je pobral, segel je na svojega tovariša in začel ga je oštevati in suvati, češ, kaj mu je storil, da ga je zagnal na tla. Tovariš je upil, da se ga še ni dotaknil in mu tudi ni ostal nobene dolžan. Neki monter električne železnice je videl ves prizor in se je smeja vil po trgu. Končno je ta tudi razjarjenemu delavcu razjasnil, da ga je vrgla elektrika, in da je njegov tovariš nedolžen. Pila sta spravo.

— **Konji in električna železnica.** Umevno je, da se konji še plašijo vozov električne železnice, in da se včasih prigodi kaka nezgoda, ali večinoma so tega krivi vozniki sami, ker ne drže dovolj trdo konj in se še sami iz radovednosti ozirajo okoli. Včeraj sta se splašila na Karlovski cesti dva konja. Kozlerjev hlapec bi bil skoraj padel pod voz. Ako voznik vidi, da se konj plaši, naj ga prime spredaj pri brzdah, če ga že drugače ne more obdržati. Tudi tomišelskega župnika konj se je bil včeraj splašil in bi bil skoraj padel v električni voz.

— **Znana goljufica** Pavla Kobal, ki je otrokom po ulicah izvajala denar in je bila zaradi tega že zaprta, je spet nastopila. Dvema dečkoma, ki sta nesla kruh in jedila, je iste z zvijačo vzela in odšla. Policija jo je prijela in spet poslala k sodniji.

— **Zaprli so** nekega Jurija Rusjana iz Prevoj, ki je nekega delavca ogoljufal za nove črevlje in srajco. Rusjan je bil menda že 16krat kaznovan in je sedaj tudi izgnan iz mesta.

— **Svojo ženo je pretepaval** tovarniški delavec I. F. tako, da je na cesti padla v nezavest.

— **Vol ušel** je bil včeraj mesarskemu vajencu Ivanu Podlesniku na Karlovski cesti. Menda se je bil tudi splašil »elektrike«.

— **Pes popadel** je v Mehletovi kleti hlapca Franceta Lubija in mu raztrgal obleko.

— **Ljubljanska kreditna banka.** V včerajšnjem mesečnem izkazu se nahaja tiskovna pomota. Dvignjenih je bilo 351.649 K 29 v. in ne 551.649 K 29 v., kakor je bilo tiskano.

* **Bura,** drama tudi Slovincem dobroznana in velenadarjenega mladega hrvatskega pisatelja Srgjana pl. Tucića, je bila vpriporjena v nedeljo na zagrebškem odru. Dosegla je velik, prečasten uspeh. Pisatelja je poklicalo občinstvo večkrat na oder ter ga odlikovalo z vencem. Tučićeva drama se vrši v Slavoniji med ondotnimi gozdnimi delavci. Kaže pa pretresljivo žaloigro, ki se odigrava med delavcem, ki ima ženo in otroka, in ljubico. Žena končno zapeljivko svojega moža pobije. Hrvatska kritika je složna v sodbi, da se odlikuje tudi ta Tučićeva drama z veleeftno dramatičnostjo in živahnostjo, z izbornostjo risanimi

značaji, krasnim jezikom in pretresljivo tragiko. Nedostaja pa ji baje psihološkega poglobljenja in enotnosti v dejanju. Glavne vloge so igrali gospa pl. Strozijeva, gđc. Vavra in g. Fijari.

* **Oslava Dvořákové 60letnice.** Poleg svetoslavnega mojstra B. Smetane je A. Dvořák v sedanjem času najizbornejši skladatelj češki, celo izbirčna Amerika in kočljiva Anglija se je večkrat z navdušenjem napajala ob sladkih zvokih njegovega talenta. V nedeljo se zbere v njegovo rojstno vas Nelahozevs mnogo Dvořákovih častilcev, da mu izrazijo ob priliki njegove 60letnice svoje iskreno priznanje in svoje čestitke. Dvořák je sedaj načelnik glasbenega konservatorija v Pragi in je član gospodske zbornice.

* **Samomor poljskega pisatelja.** Iz Lvova javljajo, da se je v nedeljo popoldan ustrelil znani poljski pisatelj ter najznamenitejši satirik N i k o l a j R o d o c - B i e r m a c k i. Vzrok samomoru je baje melanholija.

* **Zver v človeški podobi.** V neki ogrski vasi je pred kratkim zbolela soproga kmeta Ivana Bozsde. Zadnje dni se jej je stanje tako poslabšalo, da ni mogla možu pripraviti večerje, temveč je morala ostati v postelji. Na večer je prišel mož domov, in ko ni našel večerje, je zavpil: »Daj večerjo!« Bolnica mu je povedala, zakaj ni naredila večerje. Nato je mož skočil kakor besen k postelji, zgrabil je nesrečnico ter rjovel: »Večerjo, psica.« Žena se je strahu onesvestila, mož pa je planil po nož ter ga je zabodel v prsa svoje onesveščene soproge, katera je par trenotko za tem umrla. Zverinskega moža so zaprli.

* **121 let star.** V rumunskem mestu Belicesti je umrl nedavno 121letni posestnik Jurij Chele. V svojih mladih letih je živel Chele zelo razkošno in lehkomišlno. Pozneje pa se je odpovedal vsemu, samo pijači ne. Kakor siv strarček »ga« je prenesel več, nego najmočnejši mož. Tudi kadil je veliko. Resno bolan ni bil v vsem življenju nikdar.

* **Bel vrabec.** V Kirchschlagu pri Pöggstallu se je pokazal v družbi svojih tovarišev tudi popolnoma bel vrabec. Navadno je na župnijskem vrtu mej drugimi navadnimi vrabci, ki ga imajo vedno v svoji sredi ter ga skrbno varujejo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 3. septembra. Glede reforme tiskovnega zakona se zatrjuje, da vlada ne misli predložiti kake novele, ampak da hoče popolnoma predelati vse tiskovnega prava zadevajoče zakone. Jedro te reforme je: 1. Objektivno postopanje se odpravi in se nadomesti s subjektivnim postopanjem; 2. privatna žaljenja na časti ne pridejo več pred porotnike, ampak pred navadna sodišča; 3. kolportaza se dovoli splošno.

Budimpešta 3. septembra. Poslanska zbornica se je danes sešla na svoje jesensko zasedanje. Ozdravelemu domobranskemu ministru Fejervaryju so bile prirejene burne ovacije. Ministrski predsednik Szell in zbornični predsednik Percczel sta imela govore o Szilagyiju. Potem so prišle na razpravo mnogoštevilne peticije, naj se obtoži bivšega ministrskega predsednika Banffyja, češ, da je hotel odpraviti ogrsko ustavo. Zbornica je, ko je Szell pojasnil, da so te dolžitve neutemeljene, odklonila nujnost teh peticij. Končno je Szell naznanil, da se zaključni zasedanje v mesecu decembru s prestolnim ogovorom, in da odloči zopet cesar kvote.

Rim 3. septembra. Lahi iz Dalmacije so pri ogrskem ministrskem predsedniku in pri Kossuthu brzojavno protestirali pri postopanju avstrijskega poslanštva v zadevi zavoda sv. Jeronima.

Rim 3. septembra. Rektor zavoda sv. Jeronima je protestiral proti postopanju kraljevskega komisarja. S tem, da je prevzel kraljevski komisar upravo zavoda in je vlada vso stvar odkazala rednim sodiščem, je rešitev razpora odložena za dolgo vrsto let. Vatikanski krcgi so silno razburjeni in prepričani, da je italijanska vlada sama inscenirala vso stvar, da se polasti zavoda.

Kraljevski komisar je že prevzel več stotisoč lir gotovega denarja. Tukajšnji listi trde, da avstrijski zastopnik pri Vatikanu, ki ima ključne glavne blagajne zavoda sv. Jeronima, teh ključev neče izročiti kraljevskemu komisarju. To ni resnica in se to vsled naročil z Dunaja mirno in iz lepa poravnava.

London 3. septembra. Poroča se, da se je Angležem posrečilo burska oddelka pod vodstvom Herzoga in Lategana potisniti z angleškega na oranjsko ozemlje, kar pa se z druge strani prereka.

Se dobliva povsod!

neobhodno potrebna zobna Crème
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Tinktura zoper kurja očesa

gotovo najboljšo sredstvo
za hitro odpravo kurjih očes, trde kože itd.
Stekleničica z rabilnim navodom 25 kr.

Dobiva se v (27-35)
deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“
M. Leustek-a v Ljubljani.

Umrlj so v Ljubljani:
Dne 1. septembra: Jera Verbič, delavka, 72 let, Cegarjeve ulice št. 8, ostarelost. — Kristina Celar, delavčeva hči, 34 let, Strelške ulice št. 15, jetika.

V deželni bolnici:
Dne 29. avgusta: Karol Kroflič, pleskar, 51 let, srčna hiba.
Dne 31. avgusta: Jurij Troha, dninar, 63 let, rak. — Jurij Papež, dninar, 48 let, pljučnica.
Dne 1. septembra: Karol Detela, posestnik, 40 let, pljučnica.

Meteorologično poročilo.

Vilina nad morjem 806,3 m. Srednji srčni tlak 756,0 mm.

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vet rovi	Nebo	Močnina v 24 urah
2	9. zvečer	735,0	15,0	sl. svzhod	dež	20,7 mm
3	7. zjutraj	737,3	14,4	sl. vzhod	oblačno	
	2. popol.	736,7	18,1	sr. jvzhod	oblačno	

Srednja večerajšnja temperatura 17,8°, normale: 16,7°.

Dunajska borza

dne 3. septembra 1900.

Skupni državni dolg v notah	98,55
Skupni državni dolg v srebru	98,50
Avstrijska zlata renta	113,95
Avstrijska krona renta 4%	95,55
Ogrska zlata renta 4%	118,55
Ogrska krona renta 4%	92,80
Avstro-ogrski bančne delnice	1649 —
Kreditne delnice	628,50
London vista	239,25
Nemški državni bankovci za 100 mark.	117,05
20 mark	23,41
20 frankov	19,02
Italijanski bankovci	91,15
C. kr. cekini	11,31

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje sledeči
službi okrožnih zdravnikov:
1.) v **Kočevski Reki** z letno plačo 1600 K,
2.) v **Zagorju ob Savi** z letno plačo 1400 K.
Prosilci za jedno teh služb pošljejo naj svoje prošnje podpisane mu deželnemu odboru
do 25. septembra l. 1901.

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.
Oziralo se bode le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnici.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani
dne 28. avgusta 1901.

Čudezna

A. Agnola
Ljubljana
Dunajska cesta št. 13.
Velika zaloga steklenine, porcelana, svetilk, zrcalov, šip itd. itd.
svetilka. po najnižjih cenah. 35

Gostilna

se prevzame s 1. novembrom t. l. v mestu v najem ali na račun. (1868-2)
Ponudbe naj se blagovolijo poslati na upravnništvo »Slov. Nar.« pod »Gostilna.«

Učiteljica

ki je 9 let delovala pri šolstvu, želi službe v **privatni hiši**. Zmožna je slovenskega in nemškega jezika, igra klavir ter ima spričevala državne strokovne šole za ženska ročna dela. (1857-2)
Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod šifro: M. P. 123 v Ljubljano, glavni poštni urad restante.

Pisarniški pomočnik

bivši večletni samostojni delavec v raznih notarskih pisarnah, z zemljeknjižnim in pisarniškim izpitom, **išče službe solitatorja** pri notarju ali odvetniku. Vešč je tudi italijanščine. Vstopi lahko takoj.
Naslov pove upravnništvo »Slov. Nar.« (1866-2)

Vino

iz najboljših vinogradov trške gore pri **Novem mestu**
priporoča (1571-13)
Josip Medved
v Novem mestu, na Dolenjskem.

Specijalna trgovina za kavo

Edmund Kavčič
v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte

priporoča
Kavo Santos dobrega ukusa po gl. I.— kilo
„ Nelligerry aromatično-krepkega okusa „ 1,40
„ Piraldy najfinejšega okusa „ 1,60
Poštne poslatve po 5 kil franko.
Vsakovrstno **špecijsko blago** v najboljši kakovosti. (12-162)
Glavna zaloga J. Klauer-jevega „Triglava“.

Spretno, solidne potovalne uradnike

(akvizitérje)
za vse zavarovalne stroke **vsprejme proti visoki proviziji**, sčasoma tudi s stalno plačo tukajšnji glavni zastop stare, na Kranjskem že dolgo poslujoče tuzemske zavarovalnice
Lastnoročno pisane ponudbe naj se pošiljajo pod: „akvizitér 25“ upravnishtvu „Slov. Naroda“ (1026-33)

Razglas.

Podpisano županstvo **proda** iz svoje hoste v **Cegonci pri Rudolfovem**, ne daleč od novomeškega kolodvora, kakih **1000 hoj ali smerek**
in sicer po kosih, katera drevesa so za prodajo že zaznamovana.
Razpisujejo se v to svrhu ponudbe, ki naj se vložijo pri podpisane mu županstvu **do 20. septembra 1901**
Tem ponudbam priložiti je 10% varščine v gotovini, hranilnih knjižicah ali veljavnih vrednostnih papirjih.
Vsakdor, ki hoče vložiti ponudbo, si lahko zaznamovana drevesa poprej ogleda z mestnim gozdnim čuvajem Pauličem, ki stanuje v Cegonci.
Oziralo se bode v prvi vrsti na tiste ponudnike, ki hočejo kupiti vseh, okolu 1000 dreves.
Mestna občina ni vezana, sprejeti najvišjo ponudbo, pač pa je vezan vsak ponudnik na svojo ponudbo **do 5. oktobra 1901**, kar se ima v ponudbi omeniti.
Pogoji gledé plačevanja kupovine in kedaj je spraviti les iz hoste, kakor tudi drugi pogoji izvedó se v **občinski pisarni v Rudolfovem**, ter ima vsak ponudnik v svoji ponudbi izjaviti, da so mu vsi pogoji znani in da se jim podvrže.
Rudolfovo, dne 30. avgusta 1901.
Mestno županstvo.

Izvod iz voznega reda

veljavna od dne 1. junija 1901. leta.
Odhod iz Ljubljane j.r. kol. Fraga čez Trbiž. Ob 12. uri 34 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selsthal v Anasse, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Lince, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m s jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selsthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevica, Pizan, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipako; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, od 15. junija do 15. septembra v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezern, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevica, Pizan, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipako, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. — Fraga v Novomestu in v Kočevju. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m s jutraj v Novomesto-Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 6. uri 55 m s večer v Novomesto, Kočevje. — Prihod v Ljubljano j.r. kol. Fraga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m s jutraj osonni vlak Dunaja čez Amstetten, iz Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Solnograda, Linca, Steyra, Anasse, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m s jutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak s Dunaja čez Amstetten, iz Lipaka, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevica, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezern, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak s Dunaja, iz Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m s večer iz Podnarta-Kropo. — Ob 8. uri 51 m s večer osonni vlak s Dunaja, iz Lipakega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevica, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Fraga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m s jutraj, iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 48 m s večer, istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m s jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m in ob 10. uri 25 m s večer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m s jutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m s večer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1393)

LJUBLJANSKI ZVON
MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO.
LETNIK XXI. (1901).
Izhaja po 4½, pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrta leta 2 K 30 h. 43
Za vse neavstrijske države 11 K 20 h na leto.
Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.
„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg št. 11.
Zaloga vsakovrstnih **klobukov in čepic** perila, kravat itd. 35
po najnižjih cenah.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo
Opekarska cesta št. 16.
Šivalni stroji po najnižjih cenah. Blekile in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno. 35
Vnanja naročila se točno izvršé.

Iščem spretno agente

ki imajo veliko znanja med ljudmi, za privatno podjetje. Ponudbe naj se odpošiljajo pod št. E-4367 na Rudolfa Messe, Dunaj. (1872)

Pisarja

vsprejemem takoj v svojo odvetniško pisarno.
Dr. Fran Prevc
(1871-1) odvetnik v Kranji.

Dobro ohranjen (1860-3) biljard

proda se po nizki ceni.
Več se izve: **Stari trg št. 18.**

Hiša v Mokronogu št. 52

s stranskimi poslopji in vrtom, z bližnjimi njivami, travniki in gozdom
proda se pod ugodnimi pogoji.
To posestvo je pripravno za strojarjo ali slično obrt. (1849-3)
Natančneje poizve se pri lastnici
g. **Mariji Strel v Mokronogu.**

Služba poslovodje

se odda pri podpisane mu v njegovi filijali v **Abrezu**, občina **Velika Dolina**.
Prosilec mora biti **trgovec in gostilničar**, s kavicjo 1000 kron v gotovini, ter avstrijski državljan. Treba osebno se predstaviti.
E. Presečky
(1850-3) Samobor pri Zagrebu.

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom razpošilja zasebnikom
HANNS KONRAD
tovarna za ure in eksportna hiša zlatin Most (Brux) Češko.
Dobra nikelnasta remontoarka glđ. 3-75
Prava srebrna remontoarka 5-80
Prava srebrna verižica 1-20
Nikelnasti budilec 1-95
Moja trvdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznalnih pisem. (2611-75)
Ilustrovani katalog vsestoj in poštnine prosto.

Razglas.

Podpisano županstvo **proda** iz svoje hoste v **Cegonci pri Rudolfovem**, ne daleč od novomeškega kolodvora, kakih **1000 hoj ali smerek**
in sicer po kosih, katera drevesa so za prodajo že zaznamovana.
Razpisujejo se v to svrhu ponudbe, ki naj se vložijo pri podpisane mu županstvu **do 20. septembra 1901**
Tem ponudbam priložiti je 10% varščine v gotovini, hranilnih knjižicah ali veljavnih vrednostnih papirjih.
Vsakdor, ki hoče vložiti ponudbo, si lahko zaznamovana drevesa poprej ogleda z mestnim gozdnim čuvajem Pauličem, ki stanuje v Cegonci.
Oziralo se bode v prvi vrsti na tiste ponudnike, ki hočejo kupiti vseh, okolu 1000 dreves.
Mestna občina ni vezana, sprejeti najvišjo ponudbo, pač pa je vezan vsak ponudnik na svojo ponudbo **do 5. oktobra 1901**, kar se ima v ponudbi omeniti.
Pogoji gledé plačevanja kupovine in kedaj je spraviti les iz hoste, kakor tudi drugi pogoji izvedó se v **občinski pisarni v Rudolfovem**, ter ima vsak ponudnik v svoji ponudbi izjaviti, da so mu vsi pogoji znani in da se jim podvrže.
Rudolfovo, dne 30. avgusta 1901.
Mestno županstvo.